

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Rybołówstwa

2009/0038(CNS)

27.7.2009

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie zawarcia Umowy o partnerstwie w sprawie połowów pomiędzy Wspólnotą Europejską a Republiką Gwinei
(COM(2009)0120 – C7-0003/2009 – 2009/0038(CNS))

Komisja Rybołówstwa

Sprawozdawczyni: Carmen Fraga Estévez

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
większość oddanych głosów
- **I Procedura współpracy (pierwsze czytanie)
większość oddanych głosów
- **II Procedura współpracy (drugie czytanie)
*większość oddanych głosów by zatwierdzić wspólne stanowisko
wymagana większość głosów ogólnej liczby posłów PE by odrzucić
wspólne stanowisko lub wprowadzić do niego poprawki*
- *** Procedura zgody
*większość głosów ogólnej liczby posłów do PE, za wyjątkiem
przypadków ujętych w art. 105, 107, 161 i 300 Traktatu WE oraz w
art. 7 Traktatu UE*
- ***I Procedura współdecyzji (pierwsze czytanie)
większość oddanych głosów
- ***II Procedura współdecyzji (drugie czytanie)
*większość oddanych głosów by zatwierdzić wspólne stanowisko
wymagana większość głosów ogólnej liczby posłów PE by odrzucić
wspólne stanowisko lub wprowadzić do niego poprawki*
- ***III Procedura współdecyzji (trzecie czytanie)
większość oddanych głosów, by zatwierdzić wspólny projekt

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej przez Komisję.)

Poprawki do tekstu legislacyjnego

W poprawkach Parlamentu zmiany zaznaczone są **wytluszczonym drukiem i kursywą**. W aktach zmieniających powtórzone bez zmian fragmenty obowiązującego przepisu, do którego Parlament – w przeciwieństwie do Komisji – proponuje poprawki, zaznaczane są **wytluszczonym drukiem**. Ewentualne skreślenia w obrębie takich fragmentów zaznaczane są w sposób następujący: [...]. Oznakowanie *zwykłą kursywą* jest wskazówką dla służb technicznych dotyczącą propozycji korekty elementów tekstu legislacyjnego w celu ustalenia tekstu końcowego (np. elementów w oczywisty sposób błędnych lub pominiętych w danej wersji językowej). Sugestie korekty wymagają zgody właściwych służb technicznych.

SPIS TREŚCI

	strona
PROJEKT REZOLUCJI LEGISLACYJNEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.....	5
UZASADNIENIE	7

PROJEKT REZOLUCJI LEGISLACYJNEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie zawarcia Umowy o partnerstwie w sprawie połowów pomiędzy Wspólnotą Europejską a Republiką Gwinei (COM(2009)0120 – C7-0003/2009 – 2009/0038(CNS))

(Procedura konsultacji)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Rady (COM(2009)0120)¹,
 - uwzględniając art. 37 oraz art. 300 ust. 2 akapit pierwszy traktatu WE,
 - uwzględniając art. 300 ust. 3 akapit pierwszy traktatu WE, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C7-0003/2009),
 - uwzględniając art. 55 i art. 90 ust. 8 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa oraz opinie Komisji Budżetowej i Komisji Rozwoju (A6-0000/2009),
1. zatwierdza wniosek dotyczący rozporządzenia Rady po poprawkach oraz zatwierdza zawarcie umowy;
 2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, a także rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz Republiki Gwinei.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady Artykuł 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Radę

Poprawka

Artykuł 3 a

W ostatnim roku ważności protokołu i przed zawarciem kolejnej umowy odnawiającej protokół Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania umowy i warunków jej wykonania.

Or. es

¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady Artykuł 3 b (nowy)

Tekst proponowany przez Radę

Poprawka

Artykuł 3 b

Na podstawie sprawozdania, o którym mowa w art. 3a, i po konsultacji z Parlamentem Europejskim Rada w stosownym przypadku udziela Komisji mandatu negocjacyjnego mającego na celu przyjęcie nowego protokołu.

Or. es

UZASADNIENIE

Unia Europejska utrzymuje z Republiką Gwinei stosunki w dziedzinie rybołówstwa od 1983 r. Od tego czasu zawierano kolejne protokoły, z których ostatni regulował stosunki w omawianej dziedzinie w okresie od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2008 r.

Nową umowę o partnerstwie, której towarzyszy protokół i załączniki, zawarto na cztery lata z możliwością przedłużenia. Z dniem wejścia w życie umowa ta uchyli i zastąpi umowę, która weszła w życie dnia 27 kwietnia 1983 r.

Umowę przekazano Parlamentowi w marcu 2009 r. Ze względu na fakt, że zbliżał się już wówczas koniec kadencji zgromadzenia, a także mając na względzie, że pierwszą płatność rekompensaty finansowej przewidziano na 31 listopada 2009 r., Rada i Parlament uzgodniły nieformalnie, że nie ma konieczności stosowania trybu pilnego na posiedzeniu plenarnym, pod warunkiem, że niezwłocznie po ponownym ukonstytuowaniu się Parlament zastosuje szybką procedurę zgody, co pozwoli na dotrzymanie terminów ustalonych w protokole zawartym z Gwineą.

Po przedstawieniu tych uwag przechodzimy do opisu podstawowych elementów umowy.

Okres obowiązywania

Umowa obowiązuje przez 4 lata, począwszy od daty wejścia w życie; jest przedłużana automatycznie na kolejne czteroletnie okresy, jeżeli nie zostanie wypowiedziana zgodnie z art. 15.

Obszar połowowy

Statki Wspólnoty będą mogły prowadzić działalność połowową na wodach znajdujących się w odległości ponad 12 mil morskich od linii podstawowych lub – w przypadku sejnerów do połowów tuńczyka oraz statków dokonujących połowów wędziskami i taklami – poza izobatą 20 m.

Uprawnienia do połowów

Uprawnienia do połowów otrzyma 28 sejnerów i 12 statków dokonujących połowów wędziskami i taklami. Jednak na wniosek Wspólnoty w ramach umowy mogą być również prowadzone kampanie zwiadu rybackiego. Jeżeli przyniosą one pozytywne wyniki:

- W protokole przewidziano również, że jeśli pozwoli na to stan stad krewetek i zarządzanie gwinejskimi łowiskami należącymi do tej kategorii, to trawlerom krewetkowym mogą zostać przyznane w skali rocznej uprawnienia do połowów w wysokości 800 ton rejestrowych brutto na kwartał, podlegające warunkom określonym w protokole, zmierzającym do zapewnienia zrównoważonego rybołówstwa w tej kategorii.

Rekompensata finansowa

Wysokość rekompensaty finansowej przewidzianej w protokole ustalono na 450 000 euro

rocznie, co odpowiada uprawnieniom do połowów w kategorii gatunków daleko migrujących. Rekompensata finansowa jest przeznaczona w całości na wprowadzenie krajowej polityki rybołówstwa w oparciu o odpowiedzialne rybołówstwo i zrównoważone wykorzystanie zasobów rybnych na wodach Gwinei.

Wspólnota będzie wspierać Gwineę w jej staraniach o zmobilizowanie i wykorzystanie wszystkich dostępnych środków krajowych do jak najefektywniejszej realizacji polityki nadzoru. Na rekompensatę finansową, o której mowa w art. 7 umowy, składa się kwota 325 000 euro rocznie w okresie określonym w art. 1 ust. 1 oraz kwota specjalna w wysokości 125 000 euro rocznie, przeznaczona na wsparcie oraz na realizację sektorowej polityki rybołówstwa w Gwinei.

W razie przyznania dodatkowych uprawnień do połowów zgodnie z art. 1 ust. 2 rekompensata finansowa, o której mowa w art. 7 umowy, obejmie również, w okresie, o którym mowa w art. 1 ust. 2, kwotę 300 000 euro rocznie, proporcjonalnie do zwiększenia uprawnień do połowów.

Wyżej wymienione kwoty uzupełnia wkład specjalny Wspólnoty w wysokości 600 000 euro w pierwszym roku, 400 000 euro w drugim roku i 300 000 euro w kolejnym latach, przeznaczony na wzmocnienie systemu monitorowania, kontroli i nadzoru na obszarach połowowych Gwinei oraz na wyposażenie Gwinei najpóźniej do dnia 30 czerwca 2010 r. w system monitorowania satelitarnego.

Dobre zarządzanie i pomoc przeznaczona na szkolenia

Strony zobowiązują się do wspierania odpowiedzialnego rybołówstwa na obszarach połowowych Gwinei, opartego na zasadach niedyskryminowania poszczególnych flot działających na tych wodach, bez naruszania umów zawartych między krajami rozwijającymi się leżącymi w jednym regionie geograficznym, w tym wzajemnych umów połowowych. Strony współpracują także w zakresie prowadzonych wspólnie lub jednostronnie ocen ex-ante, bieżących i ex-post środków, programów i działań realizowanych na podstawie postanowień umowy.

Ustalono również, że strony przyczyniają się do tworzenia nowych miejsc pracy w Gwinei oraz do poszanowania stanu zasobów rybnych. W szczególności Deklaracja Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) dotycząca podstawowych zasad i praw w pracy reguluje zatrudnienie marynarzy AKP na statkach wspólnotowych.

Uwagi sprawozdawcy

1. Z gwinejskiego sektora rybołówstwa pochodzi zaledwie 2% dochodów pierwszego sektora gospodarki, który z kolei dostarcza jednej czwartej zasobów w kraju dysponującym znacznym bogactwem minerałów, będących dla niego głównym źródłem wpływów.

Chociaż sektor rybołówstwa ma niewielkie znaczenie gospodarcze, to jednak jest bardzo ważny z punktu widzenia społecznego, gdyż w decydujący sposób przyczynia się do zaopatrzenia ludności w żywność. Dowodem na to jest fakt, że niedostatek produktów miejscowego rybołówstwa dostępnych po rozsądnych cenach i dla całej ludności był przyczyną rewolt społecznych w 2004 i 2007 r.

Na gwinejski sektor rybołówstwa składa się głównie łodziowe rybołówstwo przybrzeżne liczące około 3600 pirog (60% połowów) i flota przemysłowa licząca 100 do 120 statków, głównie trawlerów pływających pod różnymi banderami.

2. Wybrzeże Gwinei sprzyja rozwojowi rybołówstwa przybrzeżnego ze względu na szeroki szelf kontynentalny. W tamtejszych wodach mogą bytować ważne gatunki o znaczeniu handlowym (głownogi, krewetki i osiadłe gatunki ryb).

Niestety, rzeczywisty stan zasobów nie odpowiada tym warunkom przyrodniczym. Jak wynika ze sprawozdania oceniającego zamówionego przez Komisję w celu ustalenia warunków odnowienia umowy, Gwinea, jak większość ubogich krajów, nie dysponuje skutecznymi środkami kontroli racjonalnego i zrównoważonego wykorzystywania zasobów.

Unia Europejska od lat stara się pomóc rozwiązać problem kontroli i nadzoru zasobów. Oblicza się, że od 2000 r. Unia przeznaczyła na tworzenie systemów nadzoru i kontroli 7 milionów euro, a w ostatnim protokole zawarła specjalną pozycję w wysokości 800 000 euro na zakup statków nadzorczych.

Trzeba przyznać, że wysiłki finansowe nie doprowadziły do osiągnięcia zamierzonych celów i że na gwinejskim wybrzeżu nielegalne, nierejestrowane i nieregulowane połowy niestety wciąż są palącym problemem. Według wyliczeń stanowią one co najmniej 40% połowów w szerokiej wyłącznej strefie gospodarczej tego kraju. Z drugiej strony, nie należy bagatelizować wpływu łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego na zasoby, gdyż ma ono również poważne konsekwencje dla obszarów tarła i rozwoju narybku.

Miejmy nadzieję, że klauzule nowej umowy, która kładzie na tę kwestię duży nacisk, doprowadzą do istotnej poprawy ochrony zasobów, zarówno dla dobra miejscowej ludności, uzależnionej od dostaw żywności, jak i dla floty wspólnotowej, która przestanie być zainteresowana przedłużaniem umowy, jeżeli sytuacja nadal będzie się pogarszać.

3. Obecna umowa, w przeciwieństwie do poprzednich, ogranicza się do gatunków ryb daleko migrujących (tuńczykowate), pozostawiając jednak możliwość rozszerzenia na poławiane w przeszłości głownogi, krewetki i ryby denne, jeśli nowe badania oceniające wykażą odtworzenie stanu gatunków nadmiernie eksploatowanych.

Umowa ta, w przeciwieństwie do poprzednich, ogranicza się do ryb tuńczykowatych, co jest spójne z oceną stanu zasobów. Uprawnienia do połowów dostępne flocie UE na mocy poprzedniej umowy wykorzystano bowiem w niewielkim stopniu: poniżej 10% nakładów połowowych w gwinejskiej strefie przybrzeżnej w odniesieniu do ryb i głownogów i od 10% do 40% w przypadku krewetek. Niski poziom wykorzystania uprawnień do połowów dostępnych w tych latach wynika głównie z niskiej zyskowności dla armatorów w porównaniu z innymi pobliskimi krajami (Mauretania i Gwinea Bissau).

Dlatego wydaje się rozsądne, że umowa skupia się na gatunkach daleko migrujących, pozostawiając jednak możliwość negocjacji w kwestii innych gatunków, jeżeli badania naukowe wykażą poprawę stanu zasobów.

Jak wiadomo, umowy dotyczące gatunków daleko migrujących dotyczą prawa przepływu w czasie, kiedy gatunki te znajdują się gwinejskiej wyłącznej strefie gospodarczej. W ostatnich latach obserwujemy słabnące zainteresowanie głównych beneficjentów, czyli floty francuskiej i hiszpańskiej, które wykazują tendencję do przenoszenia działalności na Ocean Indyjski. Ze względu na niedawne przypadki piractwa, stanowiące zagrożenie dla sektora, bardzo prawdopodobne jest, że flota europejska ponownie zainteresuje się Gwineą.

Przypomnijmy na koniec jeszcze jedną kwestię, której nie można pominąć, a mianowicie aspekty społeczne. Jak się wydaje, nie zawsze przestrzegano zawartych w poprzednim protokole przepisów dotyczących ochrony praw miejscowych marynarzy, zarówno jeśli chodzi o zarobki, jak i o warunki pracy. Komisja musi zwiększyć nadzór nad przestrzeganiem warunków socjalnych w odniesieniu do pracowników rybołówstwa.

Za ważną pozytywną zmianę uznaje się zastąpienie modelu rekrutacji marynarzy z kraju bezpośrednio zainteresowanego bardziej ogólną klauzulą mówiącą o marynarzach z dowolnego kraju AKP, gdyż niejednokrotnie trudno jest znaleźć chętnych z danego kraju. Odniesienie do dowolnego kraju AKP pozwoli na lepsze wykorzystanie możliwości szkoleń.

Wniosek

Z wymienionych powodów sprawozdawca zwraca się do Komisji o zatwierdzenie zawarcia umowy, leżącej w obopólnym interesie Unii Europejskiej i Republiki Gwinei.